

Л. В. 6

326

ПРАВИЛА

И

ПОСЛОВНИК

Друштва за подизање „Дома Милосрђа“ и потпомагање сиротних старица, стараца и потпомагање и васпитање деце сирочади у Крагујевцу.

Основано 1910. год. 15. јуна.

КРАГУЈЕВАЦ

Штампарија „Будућност“ — Молеровића сокак

1911.

10=31109644

Р.Ф.6
326

Лука Ђеловић

БЕОГРАДУНИВ. БИБЛИОТЕКА

Лука Ђеловић
Правилна
БЕОГРАД

И. Бр. 45334

Друштва за подизање „Дома Милосрђа“ и пот-
помагање сиротних старица, стараца и потпома-
гање и васпитање деце сирочади у Крагујевцу.

Циљ Друштва.

Чл. 1.

Циљ је друштва: да прибира материјална
срества те да *сазида Дом*, где ће бесплатно при-
мати и потпомагати сиротне старице и старце
и васпитање и потпомагање деце сирочади.

Срества.

Чл. 2.

Материјална срества, да се друштвени циљ
постигне, ова су:

- а.) Редовна годишња помоћ од општине кра-
гујевачке;
- б.) Редовни улози чланова овога друштва;
- в.) Прилог од чланова: утемељача, добро-
творца и приложника;
- г.) Приход од завештања и поклона, које
поједина милосрдна лица учине друштву;
- д.) Приход од забава, концерата, јавних пре-
давања и т. д.

Чланови друштва.

Чл. 3.

Члан овога друштва може бити сваки без
разлике, мушко и женско.

Чл. 4.

Ко жели да буде члан овога друштва, јавља се управи друштва, или коме од чланова.

Кад се ко упише за члана друштва, дужан је редовно прописане улоге плаћати, и да по могућству ради на остварењу друштвеног циља.

Чл. 5.

Сваки редован члан плаћа члански улог шест динара годишње и то полу-годишње најмање унапред. Улози се полажу благајници. А оснивачи овога друштва дужни су да поред редовног чл. ул. уплате најмање 10 дин. оснивач. улога.

Чл. 6.

Сваки члан има право гласања на друштвеним скуповима, као и право предлагања на њима односно свега, што спада у круг радње овога друштва. А на управ. седницама, редовне чланице имају права саветовања но не и на решавање.

Састав друштва.

Чл. 7.

Друштво састављају чланови :

- а) Редовни ;
- б) Утемељачи ;
- в) Добротвори ;
- г) Почасни ;
- д) Завештаоци.

Чл. 8.

Утемељачи су они који у течају једне године приложе 100—200 динара.

Чл. 9.

Добротвори су они који у течају једне го-

дине приложе 200 или више динара.

Почасног члана овога друштва, бира главни скуп на предлог којег члана друштвеног, и то *може бити изабран онај, који стекне ванредне заслуге за друштво.*

Имена оснивача, утемељача, добротвора и почасних у знак захвалности урезају се златним словима на мраморну таблу, која ће бити узидана на видном месту у дому.

*А завештаоцима већих сума или непокретности друштво ће израдити њихове **бисте** које ће се поставити у сали дома на углед потомству.*

Чл. 10.

Сваки члан по своме називу добија друштвену повељу (диплому) и њихове слике стоје у сали дома.

Чл. 11.

Почасни чланови, утемељачи и добротвори имају иста права као и редовни чланови друштва.

Чл. 12.

Приложник је свако лице које приложи друштву било у новцу, стварима или намирницама, и њихова имена уписују се у друшт. књигу „Споменицу“ која ће се читати сваке год. на главном скупу 15. јуна као и на дан друштвене славе.

Чл. 13.

Добровољне прилоге и завештања за друштвене цели може дати — учинити — свако лице без обзира на пол, веру народност то јест држављанство.

Чл. 14.

Сви а нарочито редовни чланови, морално су

обавезни да помажу друштво у остварењу његове задаће, било својим саветима и руковођењем поверених им друштвених послова било и самим уредним посећивањем друштвених скупова у колико је то могуће.

Управа.

Чл. 15.

Друштвом управља управа од 30 чланица које бира редовни годишњи скуп на три године, но тако, да сваке године трећина чланица оступи, оступање бива по реду избора. — (Но ако која од чланица оступи преко године, управа се сама попуњава до првог главног скупа.)

— На њихова места бирају се друге чланице но оне могу бити и поновно изабране, ако су својим заузимањем за друштвене интересе то заслужиле.

Чл. 16.

Управа из своје средине бира председницу, две потпредседнице, две деловоткиње и благајницу, и тако конституисана представник је друштва. Но за деловоткињу може бити изабрана и из редовних чланица, ако у управи неби имало лице које је за тај посао вично.

Управа друштва и њене дужности.

Чл. 17.

Управи је дужност :

1.) Да се стара како би друштво што савршеније свој циљ постигло ;

2.) Да прописује све, што је потребно за унапређење дома ;

- 3.) Да прима нове чланове ;
- 4.) Да се стара о материјалним средствима друштва и да овим рукује ;
- 5.) Да се стара о детаљном уређењу и помоћи за сиротне старице, старце и децу сирочад ;
- 6.) Да главном скупу подноси годишњи извештај целокупне своје радње као и питања која треба скуп да реши ;
- 7.) Да прописује правила која се тичу реда и друштвене управе ;
- 8.) Да приређује забаве, концерте и јавна предавања у корист друштва ;
- 9.) Да прима у службу и из ње отпушта сав персонал који је у дому потребан ; одређује и прописује њихове дужности и одређује им новчану награду ;
- 10.) Да издаје потребне уредбе, прописе и упутства за одржање унутрашњег реда у дому, и за вођење свега што спада у ред дома ;
- 11.) Прегледа и утврђује буџет прихода и расхода за наступајућу годину ;
- 12.) Доноси решења о свима потребама и набавкама за издржавање особа које су у дому ;
- 13.) Да по одређеном распореду врше дежурство у дому и воде прибелешку ако су биле какве неправилности и достављају на седници ;
- 14.) Прима на знање прилоге племенитих људи и улоге чланова : утемељача и добротвора и уписује у књигу „Споменицу“ .
- 15.) Коначно одобрава давање под закуп и новину друштвену, купљену или добивену од милосрдних лица — завештаоца ;
- 16.) Доноси закључак за продају *непотребне* покретности или непокретности друштвене ;

17.) Доноси решења по предлозима општинске крагујевачке за пријем сиротних старих особа и деце сирочади;

18.) Да сваког месеца одрже по једну седницу а по потреби и више и да прегледа месечни биланс који јој благајница подноси;

19.) Да оверава записник са сваке своје седнице на коју су биле;

20.) Да врши најмање четири пута ванредни преглед касе друштвене.

Чл. 18.

Управа се стара да годишњи трошкови дома не превазиђу годишње приходе. А ако би се десио случај, управа је дужна да главном скупу поднесе предлог о томе: како да се надокнади недостатак. За ово је надлежан и ванредни скуп.

Чл. 19.

Кад су годишњи приходи друштва већи од расхода онда ће се сав вишак, који по закључењу годишњих рачуна једне године претекне оставити у резервну касу друштва и овај вишак не сме се у години која следује трошити без одобрења редовног или ванредног скупа, а даваће се под интерес Управи Фондова или коме од сигурних новчаних завода у Крагујевцу.

Чл. 20.

Од нозчаних улога чланова утемељача, добротвора и од завештања у опште, сме се трошити на годишње издржавање сиротних старих особа и децу сирочад *само интерес и годишња сума закупа.*

Главница, било новчана или у имању упо-

требљава се по одлуци управе друштва *само за зидање дома, дозиђивање потребних зграда и ограда које су дому потребне.*

За имовину завештаочеву, ако постоји завештање, поступа се по њему, иначе по предњем пропису.

Чл. 21.

Друштвена готовина стајаће у једном сигурном новчаном заводу у Крагујевцу, и *нико је подићи не може без поднетог овлашћења управе друштва и потписом председнице са утиснутим друштвеним печатом.*

Чл. 22.

Према потреби управа се може поделити и у секције, свака секција бира себи председницу и пословођу.

Чл. 23.

У управи председава председница, а за време изостанка потпредседница, но ако би изостанак био већи од 10 дана, известиће о томе управу; прибелешку води пословођа.

Чл. 24.

У управи решава проста већина гласова а гласање је тајно; на седници решава онолико чланица колико их дође, у случају једнаке поделе гласова преовлађује она страна на којој је председница.

Чл. 25.

Друштво се састаје у редовне и ванредне скупове, а управа друштва сваког месеца по једаред, но по потреби и више пута (чл. 17. ов. пр.)

Чл. 26.

Рад редовне скупштине друштва:

а.) Прима годишње рачуне које му управа и контролни одбор подноси и даје разрешницу како рачунополагачу тако и наредбодавцу;

б.) Одређује три чланице за преглед рачуна као и у опште све књиге и стање касе, а ове најдаље за три месеца подnose о томе извештај управи друштва а управа главном идућем скупу, избор овај важи за једну годину у напред;

в.) Бира трећину чланица за управу за наступајућу годину;

г.) Бира предложене почасне чланове;

д.) Одобрава ванредни издатак ако би годишњи издатци били већи него што су предвиђени, и наређује да се исплати;

ђ.) Преиначава и допуњује друшт. правила;

е.) Решава о предлозима управе и појединих чланова, и о томе да друштво престане; но да друштво престане, *потребно је то да реши $\frac{3}{4}$ чланова друштва.*

ж.) Бира контролни одбор који се састоји из пет чланица а ове између себе бирају једну за председницу.

Чл. 27.

Редован скуп сазива се једном у години и то 15. јуна када је друштво и основано и тада се завршава и почиње наступајућа друштвена година; — а ванредни скуп сазива се кад год председница нађе за потребно. Но и по решењу управе или кад то $\frac{3}{4}$ чланова друштва захтева и решава се само о ономе ради чега је и сазват. Сваки скуп друштва објавиће се преко месног листа на 15 дана пре скупа са назначењем дневног реда.

Чл. 28.

Ако друштво не би могло постићи своју циљ и скуп реши да друштво престане, у том случају сва друштвена имовина предаће се Управи Фондова на руковање под особеним именом „фонд за подизање Дома Милосрђа и потпомагање сиротних старица, стараца и деце сирочади у Крагујевцу.“ Ово решење пуноважно би постало ако је за ово гласало $\frac{3}{4}$ чланова друштва (чл. 26. ов. прав.) — друге одлуке друштвеног скупа пуноважне су кад на збору има најмање 30 чланова.

Овај фонд предао би се првом друштву које се установи у Крагујевцу да ради једино у цели обележеној у овим правилима, или општини крагујевачкој када би отпочела зидање дома који ће у свему одговарати идеји овога друштва — према овим правилима, — а све дотле новац би стајао на приплоду код управе фондова.

Чл. 29.

Но ако на скуп не дође више од 15—20 чланица, председница је дужна сазвати други скуп у року за 15 дана и радиће се са онолико чланица колико их на скуп буде дошло (сем случаја из чл. 26. и 28. ов. прав.)

Дужност председнице.

Чл. 30.

а.) Да сазива главне и ванредне друштвене скупове да њима рукује, председава и даје реч пријављенима по реду говорника и прибира гласове;

б.) Да сазива управу у месечне седнице;

в.) Да прима, руководи и потписује сву ко-

респонденцију друштва, као и да потписује протоколе управних седница;

г.) Да заступа друштво пред властима, корпорацијама и свима другим лицима;

д.) Да о хитним случајевима решава о привременом примању или потпомагању сиротних старица, стараца и деце сирочади;

ђ.) Да оверава новчана документа по којима се чине новчани издаци из друштвене касе;

е.) Да прегледа и контролише стање друштвене касе кад за сходно нађе и све неправилности да доставља управи друштва;

ж.) Да пази да се тачно по правилима поступа.

Дужност подпредседнице.

Чл. 31.

Да у свему заступа председницу кад је ова спречена или је на осутству.

Дужност благајнице.

Чл. 32.

а.) Да води тачан и уредан рачун о примању и издавању друштвеном;

б.) Да прима улоге чланова, да прибира све приходе и исплаује друштвене издатке;

в.) Да води уједно књигу прихода и расхода као и инвентар имовине друштвене;

г.) Да сваког месеца подноси управи месечни приход и расход;

д.) Да премапотписује сва новчана документа;

ђ.) Да чува новчане књижице, акције и сва документа од вредности, и за свој је рад одговорна морално и материјално.

е.) Да саставља годишње прегледе стања друштвене касе, као и преглед расхода и прихода, и подноси их главном скупу на преглед;

ж.) Да новац који се у току једног месеца сакупи, даје на књижицу новчаном заводу на приплод и о томе подноси извештај управи;

з.) На захтев контролног одбора, благајница ће бити дужна дозволити преглед касе и новчаних књига и докумената — у свако доба, но у сваки три месеца преглед се мора вршити по један пут и о томе извештаваће се управа друштва.

Чл. 33.

Сваки издатак за рачун друштва благајница је дужна доказати признаницом или рачуном примаоца новца и рефератом на основу чега је управа одобрила издатак, осим тога на сваком таквом документу пре исплате мора бити потпис онога, који је ствари, ако су за друштво набављене, примио, и назначење где их је и под којим бројем дотичног инвентара завео; а ако су ствари од трајне вредности, и потпис председнице или њене заступнице са одобрењем „да се исплати“.

Чл. 34.

Благајница има право да код себе задржи највише до 50 динара за ситније издатке.

Чл. 35.

Према потреби управа ће из своје средине одредити једну или две чланице за помоћнице благајници, које су за свој рад одговорне морално и материјално.

Дужност пословође.

Чл. 36.

- а.) Да води прибелешке и протоколе радња и закључака управе и друштвених скупова ;
- б.) Да води и да израђује сву преписку друштвену и да је премапотписује ;
- в.) Да чува сва друштвена акта и за то одговара.

Дужност контролног одбора.

Чл. 37.

Дужност је контролног одбора да врши преко целе године преглед друштвене касе, књига и инвентара најмање свака три месеца по један пут и свој извештај о стању друштвене имовине поднеће главном скупу на преглед, а овај одређује три члана из своје средине који ће ово утврдити.

Чл. 38.

Контролни одбор одговоран је солидарно ако рачуне неби на време прегледао или ако би опазио какву неправилност у вођењу рачуна, а не би предузео мере да се даље неправилност спречи.

УРЕЂЕЊЕ ДОМА.

Чл. 1.

Друштво за подизање „Дома Милосрђа“ и потпомагање сиротних старица, стараца и потпомагање и васпитање деце сирочади у Крагујевцу образовано је 15. јуна 1910. год.

Чл. 2.

Задатак је друштва двојак: да у дом прима и потпомаже сиротне остареле особе, и да прима на неговање, васпитање, школовање и занатску спрему децу сирочад обојег пола

Чл. 3.

У дом ће се примати :

а.) Остареле сиротне особе обојег пола које немају никог који би их хтео или могао издржавати ;

б.) Да су из Крагујевца т. ј. која су најмање живели у Крагујевцу 8—10 година.

в.) Сиротну децу т. ј. децу сирочад која немају ни оца ни мајке ни имућнијих сродника ;

г.) Која имају али врло сиротну мајку ;

д.) Која имају али сиротног оца неспособног за рад. Ко има првенствено право да се у дом прими, *решава управа друштва*. А колики ће се број оба у дом примити зависиће до материјалних средстава ; о овоме доносиће решење управа друштва.

Чл. 4.

У дом ће се примати и имућније особе по погодби, имаће храну, стан и негу засебно, а кад која од ових особа умре а за живота пренесе судским путем своју покретну или непокретну имовину на друштво, такима ће особама друштво бити обавезно да поред сахране и издавања подушја још и гроб огради.

Чл. 5.

Примљена лица у дом на издржавање имаће стан, храну, одело, обућу и целокупну негу *бесплатно*, и без нарочите дозволе из дворишта

несме нико излазити; иначе у дом ће бити слободан улазак од 8 сати пре подне до 7 у вече, лети, а зими од $1\frac{1}{2}$ 9 пре подне до $1\frac{1}{2}$ 6 у вече.

Чл. 6.

Сва лица у дом прима управа само у хитним случајевима може председница друштва примити било дете или стару особу (чл. 30. ов. прав.) Ну, она је дужна првој управној седници саопштити шта ју је на то руководило.

Чл. 7.

Од колико ће се година деца у дом примати и до колико ће година у дому остати, решава управа друштва.

Чл. 8.

Дете примљено у дом, не може нико узети на траг, без одобрења управе, не могу га узети ни отац ни мати ни стараоци.

Чл. 9.

Одело за децу као и све друге потребе за дом, набављаће се од домаћих рађевина, које се у Србији израђују. И дечија ношња мора бити што сличнија народној ношњи у Србији.

Чл. 10.

Друштво ће имати и свога лекара који ће оболелим особама у дому, указивати помоћ, тежи болесници преносиће се у болницу, а у дом се неће примати ни једна ма од које болести оболела особа. Лекар је дома, лекар општине крагујевачке, који ће уједно и издавати потребна хигијенска упуства за дом.

Чл. 11.

А кад која особа у дому умре, пристојно ће се сахранити уз припомоћ општине.

Чл. 12.

Све одлуке управе које се тичу дома, извршује председница, и њој се обраћа особље за све потребе и набавке дома и особља у опште.

Чл. 13.

Управа се стара о реду у дому, она ће прописати потребан правилник и упутства како ће се у дому сви понашати, кад и колико пута недељно из дома излазити и како ће се и ван дома понашати. За невршење наредаба у колико се тиче послуге у дому, управа ће за невршење дужности казнити поверено јој особље укором и платом до 15 дана или отпуштањем из службе.

Чл. 14.

Питомци дома — деца сирочад — треба да се спреме за добре грађане и вредне занатлије. С тога ће управа обратити пажњу, да се у дому навикавају деца на занатске — лаке радове — које треба с пуно воље и вредноће да раде. А женска пак деца треба да се спреме за вредне раденице, као и за вршење домаћих послова, како би доцније биле вредне и ваљане домаћице.

Чл. 15.

Ради усавршавања у ручним радовима друштво ће по могућству новчаних средстава установити у дому занатске радионице за мушкарце и девојчице. Осталим особама примљеним у дом, управа ће одређивати да раде посао према њиховој способности.

Чл. 16.

Девојчице по навршетку 12—14 године, даваће се под своје имућнијим добрим кућама са обавезом да се они старају и за њихово удомљење. Ова обавеза потврђиваће се судским путем. Условe за ово прописавће управа друштва.

Чл. 17.

Управа ће друштва на годишњем главном скупу позивати: председника општине, председнике свију овд установа, протојереја окружног, директора гимназије, управитеља В. Ж. Ш., председника суда, окружног начелника, управитеља основ. школе и већи број грађана, и умолити их да буду присутни и чују извештај рада ове хумане установе, и о свему да даду своју реч и савет како да друштво што боље и усавршеније постижава своје цели.

Чл. 18.

Управне чланице обавезне су да редовно посећују управне седнице изузимајући нужне преке или осуством из места што је дужна о томе извести управу. Ну, ако се која од чланица не одазове позиву а свој изостанак не извини, после три изостанка управа ће сматрати да је престала бити управна чланица, и њено ће се место попунити другом чланицом по реду избора.

Чл. 19.

Управа ће друштва давати парастос у цркви својим умрлим члановима: редовним, оснивачима, утемељачима, добротворима, почасним, завештаоцима и свима заслужним лицима, сваке године последње недеље месеца априла, на коме

присутвују чланови управе, особље дома и деца у свечаном оделу.

Чл. 20.

Управне су чланице обавезне да сваком спроводу својих умрлих чланова, предњег члана, узму учешћа, као и одраслија деца сирочад која су у дому примљена.

Чл. 21.

Дом ће носити назив: „Дом Милосрђа“ за остареле и децу сирочад.

Чл. 22.

Дом ће сваке године као своју славу славити 2. маја Св. Атанасија.

После прописног богослужења читаће се књига „Споменица“.

Чл. 23.

Печат друштва носи назив скраћено: „Друштво за подизање Дома изнемоглима у Крагујевцу“. А у средини печата преставља циљ друштвени „Дом“.

Овим ће се печатом друштво служити при потпису у свима званичним актима, пред влашћу и у саобраћају.

Чл. 24.

Правила ова примљена су на друштвеном главном скупу 15. јуна 1911. год., а важиће од дана када их надлежна власт одобри и потврди и да се оштампају у књижице до 500 примерака.

Чл. 25.

Да смо ова правила и пословник друштва за подизање дома и потпомагање сиротних старица, стараца и деце сирочади у Крагујевцу пот-

писали 2. октобра 1911. године, својим потписом
тврдимо и на њих пристајемо.

Да су :

Оснивачи друштва :

Драга Ст. Петровића свештен., Драга П. Пав-
ловића—Бојацића трг., Лепосава В. Рајевца трг.,
Милева П. Милановића проф., Лепосава Ђ. Ми-
хаиловића трг., Милица Ч. Павловића—Бојацића
трг., Катарина М. Огњановића мар. лек., Косара
И. Павловића ђакона, Катина К. Петковића трг.
Милева В. Павловића—Бојацића трг., Биса С.
Павловића—Бојацића трг., Стана Д. Павловића
—Бојацића трг., Тереза Ср. Којића нар. послан.,
Зора Д. Тодоровића окр. делов., Смиљана Т. А-
танасијевића трг., Косара д-р С. Димитријевића,
Александра Хаџи Николајевића, Живка Ј. Си-
мића мајора у пенз., Фанија К. Ристића трг., А-
настасија Т. Палигорића, Јелица Л. Лешјанина
чин. в. тех. зав., Косара М. Митровића трг., Ми-
лица У. Симића трг., Ацка Вучковићка пенз., Да-
ринка Л. Јакшевца апотек., Дара Ст. Здравко-
вића упр. трг. банке, Јелисавета О. Јанковића трг.
Симка Живковићка, Јованка Котлајићка, Милева
Мијатовићка, Персида П. Кузмановића, Драгиња
Савићка учит., Јелена д-р М. Антића, Драга М.
Новаковића трг., Милева А. Милановића, Ката-
рина Н. Јаковљевића, Анка М. Благојевића кон-
цес., Плана Милосављевићка, Ангелина Кара-Пе-
тровић, Даринка Б. Топаловића, Силка Р. Пав-
ловића—Бојацића трг., Томира Цакићка учитель.,
Софија Вујићева учит.

Управа друштва :

Председница друштва за подизање
„Дома Милосрђа“

Драга Ст. Петровића
свештеника.

Подпредседнице :

Драга Б. Павловића—Бојацића
Лепосава А. Вилдовића окр. нач.

Деловодкиње :

Катарина Голубовић учит.

Јелена Павловићка учит. у пенз.

Благајница

Милева П. Милановића.

Лепосава Ђ. Михајловића, Силка Р. Павловића,
Јелена д-р М. Антића, Дара Ст. Здравковића,
Биса С. Павловића, Стана Д. Павловића, Коса-
ра д-р С. Димитријевића, Смиљана Т. Атанаси-
јевића, Живка Ј. Симић, Фанија К. Ристића, Је-
лица Л. Лешјанина, Косара М. Митровића, Ац-
ка Вучковићка, Даринка Л. Јакшевца, Живка
Ж. Јанковића, Симка Живковић, Милева А. Ми-
лановић, Косара И. Павловића, Јованка Котланћ,
Драга Ранковић, Катина К. Петковића, Ангели-
на Кара-Петровића, Перса Милошевић, Милица
Стевановићева.

Контролни одбор :

Председница кон. одбора
Тереза С. Којића.

Чланови :

Драгиња Савићка учит., Касија Р. Туцаковића,
Томира Цакићка учит., Катарина М. Огњановић-
ка настав. В. Ж. школе.

оснивачи друштва као и управа друштвена за подизање дома милосрђа и потпомагање сиротних старица, стараца и потпомагање и васпитање деце сирочади ова правила по прочитању у свему за своја признале и на потврду поднеле, начелство округа крагујевачког тврди.

Такса на основу чл. 5. тач. 5. закона о таксама није наплаћена.

По наредби начелн. округа

№ 25041.

5. децембра 1911. год.

Крагујевац.

Секретар,
Бож. Р. Вујић.

(М. П.)
